

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
соціальної економіки
Протокол № 13 від 24.08.2023 р.

ДОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань 05 "Соціальні та поведінкові науки"
Спеціальність 051 "Економіка"
Освітній рівень другий (магістерський)
Освітня програма "Управління персоналом в бізнесі"

Статус дисципліни

вибіркова

Мова викладання, навчання та оцінювання

українська

Розробник:
к.е.н., доцент

Вікторія ЛУГОВА

Завідувач кафедри
соціальної економіки

Галина НАЗАРОВА

Гарант програми

Світлана МІШИНА

Харків
2023

ВСТУП

У сучасних умовах стрімких економічних та соціальних змін роль ефективного управління набуває критичного значення для успіху будь-якої організації. Сучасні керівники повинні не лише розуміти організаційні процеси, але й глибоко усвідомлювати психологічні аспекти управління, що включають мотивацію працівників, міжособистісні стосунки та динаміку командної роботи. Психологія управління надає знання та інструменти, необхідні для успішного вирішення цих питань, що робить її вивчення надзвичайно актуальним.

Дисципліна «Психологія управління» покликана забезпечити здобувачів фундаментальними знаннями про систему управління та її психологічні особливості. Курс охоплює вивчення теоретичних основ, сучасних тенденцій та практичних методів психології управління. Особлива увага приділяється аналізу ролі і місця людини в управлінській діяльності, дослідженню соціально-психологічних теорій управління, розумінню лідерства і керівництва, а також диференціально-психологічним аспектам діяльності керівників. Важливим завданням є розвиток навичок використання психологічних методів у практичній діяльності керівників, що сприятиме підвищенню ефективності управлінських рішень та оптимізації процесів в організації. Таким чином, дисципліна «Психологія управління» є невід'ємною частиною підготовки сучасних управлінців, спрямованою на формування всебічних компетентностей, необхідних для успішної професійної діяльності в умовах динамічного та складного організаційного середовища.

Навчальна дисципліна «Психологія управління» належить до вибіркових навчальних дисциплін.

Метою дисципліни «Психологія управління» є формування у здобувачів комплексного розуміння психологічних аспектів управлінської діяльності, розвиток умінь та навичок, необхідних для ефективного управління людськими ресурсами, та підготовка до практичної діяльності в умовах сучасного динамічного організаційного середовища.

Для досягнення мети поставлені такі основні завдання:

- вивчення основних понять та положень психології управління.
- Ознайомлення зі сучасними тенденціями в управлінні;
- аналіз ролі і місця людини в управлінській діяльності. Дослідження особливостей взаємодії в професійному середовищі;
- вивчення методів психології управління та їх застосування в практичній діяльності керівників для покращення управлінських рішень;
- дослідження психологічних характеристик груп як структурного елементу організації. Вивчення умов успішної діяльності груп.

Об'єктом вивчення дисципліни є управлінська діяльність, зокрема психологічні процеси та явища, що супроводжують процеси керування людьми та організаціями.

Предметом – психологічні закономірності, механізми та методи управління людськими ресурсами, психологічні аспекти керівництва та лідерства, а також особливості взаємодії у професійному середовищі.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
PH1	ЗК2
	СК3
	СК4
PH8	ЗК2
	ЗК 8
	СК3
PH9	ЗК2
	СК7
PH11	ЗК2
	СК5
	СК6

де, ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8.Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

РН1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

РН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

РН9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

РН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти психології управління

Тема 1. Психологія управління як наукова дисципліна.

1.1. Економічна психологія як наука, її об'єкт, предмет та завдання

Економічна психологія як наукова дисципліна. Предмет, об'єкт і завдання психології управління.

1.2. Структура, функції та поняттєвий апарат психології управління.

Елементи і компоненти структури психології управління. Теоретико-пізнавальна, прогностична, інформаційна, соціально-психологічна, етнопсихологічна, соціокультурна, гуманістична, прикладна функції психології управління. Базові категорії психології управління.

1.3 Місце і роль психології управління в системі наук.

Міждисциплінарність психології управління. Місце психології управління в системі наук. Міжпредметні зв'язки психології управління.

Тема 2. Історія розвитку психології управління.

2.1. Основні джерела та передумови виникнення психології управління як самостійної галузі знання.

Зародження і розвиток ідей психології управління в лоні філософії. Проблеми психології управління в межах соціології. Формування психологічних знань про управління в теорії управління та у сфері психології.

2.2. Основні етапи розвитку психології управління.

Загальний розвиток управління: традиційний етап, перехідний (систематичний) етап, науковий етап. Етапи розвитку науки управління: виникнення й розвиток «класичної теорії наукового менеджменту» (початок ХХ ст. – кінець 20-х років), виникнення й розвиток доктрини «людських стосунків» (30-ті – друга половина 40-х років ХХ ст.), 3) виникнення й розвиток сучасних теорій управління (з 50-х років ХХ ст. до нашого часу).

Тема 3. Методи психології управління.

3.1. Основні методологічні принципи психології управління.

Взаємозв'язок і співвідношення методології і методики наукового дослідження: загальна методологія, спеціальна методологія та конкретні методи дослідження.

3.2. Методи психології управління.

Класифікація методів психології управління. Психологічні методи вивчення особистості в управлінні: спостереження, опитування, експерименту, вивчення документів, тестування.

3.3. Соціально-психологічні методи.

Соціально-психологічні методи вивчення організації в структурі управління: соціометрії, групової оцінки особистості.

Тема 4. Психологічні особливості управлінської діяльності.

4.1. Психологічна сутність управлінської діяльності.

Управлінська діяльність: визначення, психологічна структура. Психологічний зміст функцій управлінської діяльності. Психологічні характеристики менеджменту у виробничій та невиробничій сферах діяльності. Особливості управлінських функцій менеджера.

4.2. Психологічні засади управлінської діяльності в організації

Функції управління та їх психологічний зміст. Планування, організація, мотивація, контроль. Психологічні аспекти інформаційного забезпечення управлінської діяльності та основних етичних міркувань (мотивів) управлінця.

4.3. Управлінське рішення.

Визначення управлінського рішення його психологічна сутність. Мета, завдання, функції, принципи.

Змістовий модуль 2. Практичні проблеми психології управління

Тема 5. Особистість в системі управління.

5.1. Особистість у психології управління.

Поняття «людина», «індивід», «індивідуальність», «особистість». Структура особистості. Особистість як об'єкт і суб'єкт управління.

5.2. Уявлення про психічні властивості особистості.

Загальне уявлення про темперамент. Типи темпераменту. Характер, акцентуації характеру. Структура характеру. Характеристика здібностей особистості. Загальні та спеціальні здібності. Особливості управлінських здібностей. Самооцінка та рівень домагань.

5.3. Особистість керівника в психології управління

Визначення поняття “керівник” в психології управління. Основні теорії особистісних рис керівника (лідера) як об’єкта психологічного дослідження. Управлінські ролі керівника. Детермінанти та механізми розвитку особистості керівника. Лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодія з людьми, вплив на їх поведінку для вирішення професійних задач. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію та цілі, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

Тема 6. Психологія управління групою в організації.

6.1. Психологічна характеристика соціальної групи.

Група як соціально-психологічне явище. Основні концепції психології управління групами. Формування та розвиток груп в організації. Групова структура та ролі.

6.2. Особливості поведінки особистості у групі.

Вплив групи на особистість. Етика та культура в управлінні групами. Групові норми та цінності. Груповий тиск. Психологічні методи та техніки в управлінні групою. Формування сприятливого соціально-психологічного клімату в організації

6.3. Розвиток групової компетентності

Навчання та розвиток членів групи. Стратегії розвитку групової компетентності. Розвиток емоційного інтелекту в групі.

Тема 7. Психологічний вплив у процесі спілкування.

7.1 Поняття про управлінський вплив.

Роль керівника у досягненні стійкої рівноваги: влада та вплив. Застосування влади як забезпечення умов, за яких керівники можуть управляти наслідками прийняття рішень. Успіх роботи керівника та принципи ефективності влади. Фактори впливовості особистості керівника.

7.2. Система психолого-педагогічних впливів на колектив.

Переконання, самопросування, навіювання, зараження, спонукання до наслідування, формування прихильності, прохання. Наказ, деструктивна критика, ігнорування, маніпуляція, стимуляція.

7.3. Психологічні особливості управлінських розпоряджень. Основні форми управлінського спілкування: наказ, розпорядження, вказівка,

інструктаж, рекомендація, заклик, бесіда. Методи передачі управлінського розпорядження. Типи видів наказів (розпоряджень).

7.4 Протистояння особистості неконструктивним впливам. Критерії конструктивного впливу. Протистояння особистості неконструктивним руйнівним впливам. Контраргументація. Конструктивна критика. Енергетична мобілізація. Творчість. Ухилення. Психологічна самооборона. Ігнорування. Конфронтація. Відмова.

Тема 8. Психологічні аспекти прийняття управлінських рішень.

8.1 Підготовка й прийняття управлінських рішень.

Підготовка та прийняття управлінського рішення як невід'ємний компонент управлінської діяльності. Вимоги до управлінського рішення. Основні підходи до прийняття управлінських рішень. Етапи підготовки та прийняття управлінських рішень.

8.2 Делегування повноважень.

Сутність делегування повноважень. Переваги делегування. Умови успішного делегування повноважень. Функції, які можна делегувати та які не можуть підлягати делегуванню. Правила щодо делегування повноважень.

8.3 Види управлінських рішень.

Види управлінських рішень за сферою (широтою) охоплення. Види управлінських рішень за тривалістю дії. Види управлінських рішень за рівнем прийняття. Види управлінських рішень за способом обґрунтування. Види управлінських рішень за способом прийняття. Види управлінських рішень за характером. Види управлінських рішень за ступенем впливу на майбутнє організації. Види управлінських рішень за масштабами. Види управлінських рішень за тривалістю періоду реалізації. Види управлінських рішень за ступенем обов'язковості виконання. Види управлінських рішень залежно від кількості учасників (за способом прийняття). Види управлінських рішень з погляду зумовленості.

8.4 Методи індивідуального та групового прийняття рішень

Індивідуальна форма прийняття управлінського рішення. Переваги та недоліки індивідуального методу ухвалення рішень. Процес групового прийняття рішень. Методи колективної підготовки управлінських рішень. Переваги та недоліки групового методу ухвалення рішень.

Перелік практичних (семінарських) та / або лабораторних занять / завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2.

Перелік практичних (семінарських) та / або лабораторних занять / завдань

Назва теми та завдання	Зміст
Тема 1. Завдання 1.	Практичне завдання «Карта понять психології управління»
Тема 2. Завдання 2.	Семінар «Зародження і розвиток ідей психології управління». Дискусія
Тема 3. Завдання 3.	Практичне завдання «Застосування методів психології управління з метою вивчення особистості в управлінні»
Тема 4. Завдання 4.	Ділова гра «Психологічні засади управлінської діяльності в організації»
Тема 5. Завдання 5.	Практичне завдання «Дослідження психічних властивостей особистості» Робота в малих групах «Особистість керівника в психології управління»
Тема 6. Завдання 6.	Семінар «Особливості поведінки особистості у групі». Дискусія
Тема 7. Завдання 7.	Робота в малих групах «Методи передачі управлінського розпорядження». Семінар «Протистояння особистості неконструктивним руйнівним впливам». Дискусія
Тема 8. Завдання 8.	Практичне завдання «Делегування повноважень» Індивідуальне творче завдання

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл.3

Перелік самостійної роботи

Назва теми	Зміст
Тема 1 - 8	Вивчення лекційного матеріалу
Тема 1 - 8	Підготовка до практичних занять
Тема 8	Виконання індивідуальних творчих завдань
Тема 2, 6, 7	Підготовка до семінару з презентацією
Тема 4, 8	Підготовка до контрольних робіт

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) та / або лабораторних занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

Словесні (лекція (Тема 1, 2, 3, 5, 8), проблемна лекція (Тема 4, 7), лекція-діалог (Тема 6)).

Наочні (демонстрація (Тема 1-8)).

Практичні (практична робота (Тема 1, 3, 5, 8), дискусія (Тема 2, 6, 7), семінар з презентацією (Тема 2, 6, 7), ділові ігри (Тема 4)), робота в малих групах (Тема 5, 7), індивідуальне творче завдання (тема 8).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

– для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит): максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти скласти екзамен (іспит) – 35 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену (іспиту), диференційованого заліку або заліку. Складання семестрового екзамену (іспиту) здійснюється під час екзаменаційної сесії.

Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач вищої освіти під час екзамену (іспиту) – 40 балів. Мінімальна сума, за якою екзамен (іспит) вважається складеним – 25 балів.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається:

– для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит) – сумуванням балів за поточний та підсумковий контроль.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: практичні завдання (15 бали), ділова гра (5 балів), доповідь з презентацією (15 балів), індивідуальне творче завдання (5 балів), письмова контрольна робота (20 балів).

Семестровий контроль: Екзамен (40 балів)

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета та критерії оцінювання для навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Спеціальність «Економіка»

Освітньо-професійна програма «Управління персоналом в бізнесі».

Семестр I

Навчальна дисципліна «Психологія управління»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

Завдання 1 (тестове) (15 балів)

1. У процесі підготовки і прийняття управлінське рішення, прийняте керівником, повинно відповідати таким вимогам:

- а) мати мету та бути обґрунтованим і несуперечливим
- б) бути правочинним, мати правову форму, а також бути адресним, конкретним
- в) мати ресурсне забезпечення для виконання поставлених завдань; бути своєчасним та ефективним

г) усі відповіді правильні

2. Розрізняють такі підходи до прийняття управлінських рішень:

- а) інтуїтивний, досвідний, раціональний
- б) теоретичний та практичний
- в) раціональний та ірраціональний
- г) жодної правильної відповіді

3. Не підлягають делегуванню такі повноваження керівника:

- а) рутинна, дріб'язкова робота
- б) керівництво співробітниками, мотивація їхньої діяльності
- в) спеціалізована діяльність
- г) приватні питання

4. Найтипівішими мотивами, здатними спонукати керівника до управлінської активності, є:

- А) бажання принести користь організації
- б) інтерес до управлінських справ
- в) бажання посилити вплив на персонал
- г) усі відповіді правильні

5. Об'єктом психології управління є

- а) люди, включені в самостійні організації, діяльність яких орієнтована на корпоративно-корисні цілі;
- б) практика управління;
- в) розвиток соціології організацій;
- г) вивчення мотивів поведінки особи в процесі трудової діяльності та вибір засобів оптимального впливу на них (передбачає проведення психологічного аналізу особи працівника).

6. Що не є джерелом психології управління ?

- а) практика управління;
- б) розвиток психологічної науки;
- в) розвиток соціології організацій;
- г) формування психологічного клімату в колективі

7. Найголовнішим завданням планування є

- а) набір дій і рішень, розроблених керівництвом, які ведуть до визначення специфічних стратегій, щоб допомогти організації досягнути своїх цілей;

- б) визначення загальної стратегії компанії;
- в) вибір мети;
- г) прийняття управлінських рішень.

8. Вторинна інформація – це

- а) інформація, одержана за допомогою промислового шпигунства;
- б) інформація, одержана від засобів масової інформації (крім друкованих органів), а також суміжників, постачальників, конкурентів;
- в) інформація, одержана з друкованих джерел періодичної преси.
- г) інформація, зібрана раніше для цілей, що відмінні від цілей, пов'язаних з вирішенням досліджуваної проблеми.

9. Що не є головною рисою ситуації, у якій відбувається прийняття рішень?

- а) наявність мети;
- б) наявність альтернативних ліній;
- в) облік істотних суттєвих чинників;
- г) утворення внутрішнього плану.

10. Організаційний конфлікт -

- а) це реальний конфлікт, за яким приховується інший, що є справжнім чинником конфліктуючої сторони;
- б) це різновидність конфліктів, які виникають в колективі внаслідок неузгодженості формальної організаційної поведінки і реальної» поведінки членів колективу.
- в) залежить від обставин, що можуть змінюватися, але ці обставини не усвідомлюються конфліктуючими сторонами;
- г) конфлікт, який має відбутися, але не виникає тому, що не усвідомлюється.

11. Що не є критерієм ефективності комунікації?

- а) здатність сприяти збереженню та розвитку ділових стосунків, особистісної цілісності учасників;
- б) сприяння досягненню цілей учасників спілкування;
- в) зміна поведінки партнерів (діють на досягнення спільних цілей);
- г) власні почуття та психічні стани під впливом чинників зовнішнього середовища.

12. Що не є класичною функцією менеджменту?

- а) планування;
- б) класифікація;
- в) організація;
- г) мотивація.

13. Тести, до яких вдаються під час дослідження властивостей і характеристик, в існуванні яких людина не впевнена, не усвідомлює або не хоче визнавати їх у себе:

- а) проєктивні тести.
- б) тести інтелекту.
- в) тести креативності.
- г) тести особистісні.
- д) тести досягнень.

14. Схильність груп приймати екстремальніші рішення, ніж ті, до яких були спершу схильні їхні члени – це груповий феномен:

- а) феномен соціальної фасилітації.
- б) феномен соціальних лінощів.
- в) феномен деіндивідуалізації.
- г) феномен групової поляризації

15. Система симпатій та антипатій, притягань та відштовхувань, любові та ворожнечі, що відчують один до одного члени колективу – це:

- а) груповий тиск.
- б) неформальні стосунки.

- в) комунікативна структура групи.
- г) формальні стосунки.

Завдання 2 (стереотипне) (5 балів)

У чому особливості групи як соціально-психологічного явища? Які особливості поведінки особистості у групі?

Завдання 3 (діагностичне) (9 балів)

Проаналізуйте проблемну ситуацію. Розробіть рішення цієї ситуації на основі моделі «Сім ступенів».

«Ваша організація працює вже п'ять років. Співробітники отримують стабільну зарплату. Вона майже не залежить від їх старанності і працьовитості. Назріла необхідність змінити умови оплати так, щоб більш працьовиті отримували більше. Бухгалтером підготовлена нова схема зарплати. Як ви будете приймати рішення про її запровадження в організації?»

Завдання 4 (евристичне) (12 балів).

Сформулюйте тему експерименту чи спостереження та розробіть план, спрямований на вивчення особистості в психології управління. Обґрунтуйте вибір методу дослідження.

Затверджено на засіданні кафедри соціальної економіки протокол № ____ від
«__» _____ 20__ р.

Екзаменатор

к.е.н., доц. Лугова В.М.

Зав. кафедрою

д.е.н., проф. Назарова Г.В.

Критерії оцінювання

Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за виконання всіх завдань. Загальна кількість балів за виконання екзаменаційної роботи становить – 40.

Завдання 1 (тестове). Максимальна кількість балів –15. Кожен тест закритої форми з одиничним вибором та тест закритої форми з множинним вибором оцінюється в 1 бал;

Завдання 2 (стереотипне). Максимальна оцінка завдання – 5 балів, із них:

- 1 – володіння понятійно-категоріальним апаратом економічної психології;
- 2 – використання психологічного підходу до аналізу економічної поведінки;
- 2 – наявність повної відповіді на запитання та обґрунтованих висновків;

Завдання 3 (діагностичне). Максимальна оцінка завдання – 8 балів, із них:

- 2 – володіння теоретичними знаннями;
- 2 – використання психологічного підходу до аналізу явищ та процесів у сфері бізнесу та їх порівняння;
- 4 – наявність повної відповіді на запитання та обґрунтованих висновків;

Завдання 4 (евристичне). Максимальна оцінка завдання – 12 балів, із них:

- 2 – володіння теоретичними знаннями та їх застосування для вирішення поставленої проблеми;
- 2 – послідовність та аргументованість викладення матеріалу;
- 2 – застосування творчого підходу до вирішення поставленої проблеми;
- 2 – оригінальність підходу до виконання завдання та подання результату;
- 4 – наявність обґрунтованих висновків щодо вирішення поставленої проблеми

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бакаленко О. А. Психологія управління: навчальний посібник. Харків: ХНУРЕ, 2020. 120 с

2. Психологія [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В. М. Лугова, І. В. Литовченко, С. М. Голубєв, Г. В. Білоконенко ; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Електрон. текстові дан. (3,85 МБ). - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. - 298 с. : іл. - Загол. з титул. екрану. - Бібліогр.: с. 289-295. Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/26057>

3. Психологія управління : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / авт.-упор.: Н. В. Старовойтенко, В. І. Осипенко, І. А. Чемерис, Л. І. Білик, С. І. Ключка ; Черкаський державний технологічний університет. Черкаси : ЧДТУ, 2020. 300 с.

Додаткова

4. Жавнерчик О.В. Психологія управління: Конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2020. 161с.

5. Кісіль З. Р., Швець Д. В. Психологія управління : навчальний посібник. Університетська книга, 2022. 648 с.

7. Психологія управління. Методичні вказівки для самостійної роботи для студентів усіх форм навчання економічних спеціальностей / уклад. О. Г. Романовський, Л. М. Грень, С. В. Карлюк. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2021. 51 с.

9. Психологія управління. Методичні рекомендації до практичних завдань та плани семінарських занять для студентів усіх спеціальностей другого (магістерського) рівня [Електронний ресурс] / уклад. А. О. Малюкіна; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. Електрон. текстові дан. (183 КБ). Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 47 с. Режим доступу : <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/28150>

10. Соціально-економічні аспекти управління персоналом в умовах загроз людському розвитку: Звіт кафедри соціальної економіки з науково-дослідної роботи / Г.В. Назарова, С. Ю. Гончарова, Г. І. Писаревська та ін. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2024. 135 с. Режим доступу : <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/32757>

11. Arnold J. Work Psychology / J. Arnold, I. Coyne, R. Randall, F. Patterson. 7th ed. Pearson Education Limited, 2020. 654 p
12. Helder C. How to Influence People: Motivate, Inspire and Get the Results You Want / C. Helder. 2 edition. Wiley, 2019. 164 p
13. Serrat O. Leading Solutions: Essays in Business Psychology. Springer, 2021. 376 p.
14. White J. N. Make Better Strategic Decisions: How to Develop Robust Decision-making to Avoid Organisational Disasters. Routledge, 2024. 186 p.

Інформаційні ресурси

15. Основи самоменеджменту та лідерства : мультимедійний навчальний посібник / В. М. Лугова, С. М. Голубєв Мультимедійне інтерактивне електрон. вид. комбінованого використ. (9 Мб). Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2024. Назва з тит. екрана. Режим доступу : <https://cdn.hneu.edu.ua/ebook/menleader/about.html>.
16. Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Дисципліна «Економічна психологія» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=8911>